

ŽLED PUSTOŠIL PO ZAPLANI

Električno energijo dobivali 6 dni iz agregatov

Zadnje dni starega leta in prve dni novega leta je skoraj celotno Slovenijo zajelo obilno sneženje. Velik sneg je najprej povzročil veliko težav v cestnem prometu. Tako da so bili nekateri zaselki v obeh občinah, vrhniški in borovniki, kar težko dostopni. Vendar pa so se vsi, ki so zadovoljni za pluzenje cest, še kar odrezali, čeprav so bili praznični dnevi.

Že v noči 2. januarja na 3. januar pa je dodatne težave povzročil žled. Intenziviranje žledu, je nato iz 4. januarja na 5. januar povzročil še ledeni dež in moker sneg. Tako da je nastopilo pravo katastrofalno stanje na celotnem zaplanskem področju.

kjer so se drevesa podirala kot za stavo in povzročila pretrgane vode električne in PTT napeljave, blokade številnih cest in razne manjše škode na gospodarskih poslopih ter vikendih.

Poudariti je potrebno, da se žled smatra kot naravna nesreča, ki pa ni nikoli predvidljiva. Zato se je že 5. januarja sestel občinski štab civilne zaščite predvsem zaradi katastrofalnega stanja na terenu. Domači gasilci Zaplane so v ta namen ter v namen pomoči svojim krajanom opravili ogled terena ter ugotovili, da je celotno območje brez električne energije ter brez radijskih in telefonskih povezav.

Štab Civilne zaščite je na podlagi te ocene in informacij iz regijskega centra za obveščanje odločil, da je potrebna takojšnja intervencija na celotno območje Zaplane. Za koordinatorja in vodjo je bil zadolžen Pavle Bizjan, poveljnik gasilske zveze Vrhnika in član domačega gasilskega društva.

Gasilci GD Zaplane so takoj prevzeli 10 agregatov, ki so jih dobili od društva Gasilske zveze Vrhnika. Posobne ekipe gasilcev in krajanov so agregate selili po celotnem območju Zaplane, tako da so si posamezne domačije vzdrževale potrebno temperaturo hladilnih skrinj ter omogočile tudi možo. Agregati so neprekinjeno delovali šest dni, dokler celotno območje Zaplane ni dobilo električne energije. Tako je žled na vrhniškem območju povzročil občasne izpade električnega toka v celotni občini, brez električne energije pa so na začetku bila vsa naselja v Zaplani, na Pokojišču, na Drenovem Griču - Kammolomu in na Logu - Jordanov kot. To je bilo okoli 300 odjemalcev - gospodinjstev. Monterji Elektro Ljubljana okolica so na terenu ves čas imeli vse razpoložljive ekipe. Vendar so morali nekatere predele večkrat popravljati, saj so se vodi sprosti rušili. Na terenu so jim pomagali tudi krajinj, predvsem zaplanski koda.

Debel žled je drevesa dobesedno podiral in lomil na cesto na Ulovko.

Elektrikarji so morali v težkih razmerah, od potrganih drogovih in pretrganih žicah, vse kable potegniti kar na roke.

Ob izboljšanju vremena so kable in ostale napeljave izpeljali kar po zemlji in drevesih, samo da je elektrika v omrežju.

Cesta na Ulovko je bila prve dni praktično neprehodna, sedaj pa ob cesti stojijo le požagana in podrtá drevesa.

Pavle Bizjan

Pavle Bizjan - poveljnik Gasilske zveze Vrhnika angažiran v štabu civilne zaščite pri oskrbovanju prizadetega zaplanskega območja

»V sled izpada radijskih in telefonskih povezav je bilo potrebno delovati na terenu in sprotno ugotavljati stanje. Ob izpadu električne energije je bilo potrebno zagotoviti nadomestno energijo vsem domačijam in gospodinjstvom v Zaplani. Zagotovili smo 10 agregatov, ki so nam jih posodila gasilska društva iz gasilske zveze Vrhnika in pobratenege društva iz Črnuča. Organizirali smo posamezne ekipe domačinov, ki so skrbeli za delovanje in posojanje agregatov med domačijami. Agregati so nepretrgoma delovali 6 dni, namenjeni pa so bili predvsem za hladilne naprave. Nekatere kmetije so imele probleme z molenjem krav, vendar so morali nekateri to opravljati ročno ali s traktorskimi priključki.

Večjih problemov ni bilo, saj so ljudje vso pomoč in navodila sprejemali z razumevanjem. Tudi povezava s štabom CZ je delovala dobro in vse informacije so potekale sprotno. Pohvala velja vsem domačim gasilcem in ostalim krajanom, ki so nam ali so mi stali ob strani in nudili pomoč ob zares izredno težkih razmerah. Tudi delavci elektro Vrhnika in Logatec so si resnično prizadevali za čimhitrejši priklop električne energije, čeprav so bile razmere nemogoče in najtežje dosedaj. Seveda so se potrudili tudi nekateri Telekomu pri vzpostavitvi PTT omrežja. Res zahvaliti se moram vsem, vsak je po svojih zmognostih naredil največ.«

Prisegla 16. generacija vezistov

V petek, 24. januarja je bila v vojašnici Ivana Cankarja na Raskovcu slovenska prisega mladih vojakov. Tako je že 16. generacija mladih vojakov postala »prava« enota slovenske vojske. Priseglo je okoli 40 vojakov, ki bodo služili vojaški rok nekaj nad 6 mesecev kot vezisti, ki so pravi »možgani« slovenske vojske.

Svečani postroj je pozdravil s slavnostnim nagovorom državní sekretar v ministrstvu za obrambo Miran Bogataj. Nato pa so mladi vojniki pred svojim poveljnikom podpolkovnikom Martinom Jugovcem, številnimi gosti, predvsem pa pred svojimi starši, znanci, prijatelji in dekletí, podpisali svečano prisego. Vsem svojim so tudi razkazali bivalne in ušne prostore ter nato odšli na prvi prosti izhod na svoje domove in kraje.

POVELJNIKI VOJAŠKIH ENOT PRI ŽUPANU

Sodelovanje med vojniki in občani je potrebno razširiti

Župan Vrhnike Vinko Tomšič je na tradicionalni sprejem povabil vse poveljnike vojaških enot slovenske vojske, ki so stacionirane v vrhniški občini. Tako so se sprejema udeležili poveljniki enot iz vojašnice Ivana Cankarja na Raskovcu, poveljnik bojne enote iz vojašnice na Stari Vrhniki, poveljnik območnega poveljstva Logatec - Vrhnika, ter namestnik poveljnika radarske enote iz Ljubljanskega vrha.

Župan je v svojem pozdravnem nagovoru poudaril, da so sprejemi za poveljnike vojaških enot iz naše občine postali tradicionalni in nujni, saj se ob takih srečanjih navežejo tudi prístni prijateljski stiki. Prav tako se lahko obojestrano povedo problemi, ki se lahko pojavljajo na različnih področjih. Vendar je teh problemov malo, pa še ti se sprotno rešujejo. Zato je potrebno stike še naprej poglobljati ter doseči še večjo povezanost med vojniki in krajinj. Tu so možnosti precej odprte, saj so se sedanje povezave nanašale le na kulturne prireditve ter na svečanosti ob prisegah mladih vojakov.

Vsi prisotni so se z županovimi besedami strinjali. Enotno pa so poudarili, da so povezave resnično dobre ter v mejah, ki jih imajo odobrene od višjih ravnej. Prav v zadnjem času, ko se je in se še izvaja reorganizacija slovenske vojske, so bili stiki nekoliko zavrti, vendar sami

opažajo, da se bodo morali kot vojašnice ter vojniki in starešine v njih, še bolj odpreti ter se povezovati s krajinj, kjer imajo svoje delovno okolje. Prav z reorganizacijo slovenske vojske ter s posodabljanjem opreme in orožja pa so se v nekaterih enotah odprla nova delovna mesta, kar je zanimivo za mlade Vrhničane, ki bi lahko dobili zaposlitev.

Na koncu pa je bilo skupno ugotovljeno, da še vedno ostaja problem tankovske ceste, asfalt do vojašnice v nivojih in zamenjava tankovskega poligona. Za vse to pa bodo potrebni še razgovori in soglasja pri višjih ravnej. Prisotni so nato županu Vrhnike podelili spominski bronasti kovance slovenske vojske, v znak dobrega in dolgoletnega povezovanja in druženja.

S.S.

Poveljniki enot, ki so stacionirani v občini Vrhnika, na tradicionalnem sprejemu pri županu.

Pogled na mlade vojake, ki so z vzklikom prisegam postali pravi vojniki slovenske vojske.

Miran Bogataj in poveljnik Martin Jugovec sta stitila mlademu vojaku, ki je malo pred tem podpisal svečano prisego.

S.S.

S.S.

V ŽLED V GOZDOVIH

Žled je v zadnjih dneh lanskega in v začetku novega leta zopet povzročal škodo v gozdovih. Prizadeti so gozdovi na nadmorski višini od 400 do 800 metrov, nižje ležečim gozdom je bilo tokrat prizanešeno.

Na območju, ki ga pokriva Zavod za gozdove, Krajevna enota Logatec, je bilo poškodovanih 12000 ha gozdov oz. 34000 m³ lesne mase. Škoda v gozdovih v občini Logatec, ki jo je povzročil zledolom, je ocenjena na 25 milijonov SIT. Najhuje so poškodovani gozdovi kompleksa državnih gozdov Ravnik. Drugod so poškodovani drevesa razpršena po vsej površini, večjih koncentracij zaenkrat ni.

Žled nastane, kadar na močno podhlajeno dreve primrznejo dežne kapljice. Tako nastala teška ledena skorja lomi veje, vrhove in cela drevesa, predvsem listavcev. Tudi tokrat so bili poškodovani večinoma listavci (80%). Ti so se zaradi teže prevrnili ali polomili, veliko tanjših dreves pa se je upognilo. Močno je poškodovan tudi mlad gozd.

Zavod za gozdove Slovenije poziva lastnike gozdov, naj pregledajo poškodovanost dreveja v svojih gozdovih, ko bodo to dovoljevale vremenske razmere. Posebna pozornost naj velja polomljenemu dreveju in vejam ob strugah potokov in rek. Ob odjugi ali močnem deževju bi zaradi tega dreveja in vej nastopila nevarnost zajezičev strug in s tem poplav, zato ga je potrebno čimprej odstraniti. V primerih, ko podrti in polomljeno dreveje leži oz. sega na stavbe, ceste, poti in ostale komunikacije, naj lastniki gozdov čimprej poskrbijo za odstranitev. V navedenih nujnih primerih lahko lastniki gozdov dela opravijo tudi brez predhodno izdanih odločb, ki jih sicer izdajajo

lastnikom revirni gozdarji (29. člen Zakona o gozdovih), vendar morajo o nameravani sanitarni sečnji in drugih preventivnih varstvenih delih predhodno pisno obvestiti Zavod za gozdove Slovenije.

V primerih, ko je v gozdu podrti dreveje, ki ne ogroža komunikacij in če je poškodovano stoječe dreveje, naj se lastniki gozdov čimprej oglasio na naslov revirja, kamor sodi njihov gozd. Dobil bodo podrobne informacije. Revirni gozdarji bodo označili poškodovano dreveje za posek in izdali lastniku odločbo o sečnji. Les tako listavcev kot iglavcev je priporočljivo čimprej odstraniti iz gozda. Poškodovani iglavci v gozdu predstavljajo nevarnost škodljive namnožitve podlubnikov, ves les pa z ležanjem izgublja kakovost in s tem vrednost. Zaradi velikih količin poškodovane lesne mase lahko tudi predvidevamo, da se bo trg z lesom kasneje prekomerno zapolnil.

Revirji Zavoda za gozdove Slovenije, v Krajevni enoti Logatec, kjer se lahko ogledajo lastniki gozdov, so:

Revir Logatec: Tržaška 19a, Logatec; tel.: 741-276; urad. ure: sreda, 7 - 9.

Revir Rovte: Tržaška 19a, Logatec; tel.: 741-276; urad. ure: četrtek, 7 - 9.

Revir Hotedršica: Tržaška 19a, Logatec; tel.: 741-276; urad. ure: torek, 7 - 9.

Revir Ravnik: Tržaška 19a, Logatec; tel.: 741-276; urad. ure: ponedeljek, 7 - 9.

Revir Žiri: Trg svobode 4, Žiri; tel.: 064/691-377; urad. ure: torek in četrtek, 7 - 10.

Marijana Tavčar, dipl. ing.
Zavod za gozdove Slovenije,
Območna enota Ljubljana

Katastrofalne posledice žledu

Žled je na električnem omrežju na Logaškem povzročil ogromno škodo. Na območju logaške enote Elektro Ljubljana je ledena tuma poškodovala več kot 60 kilometrov visoko- in nizkonapetostnega omrežja.

V začetku januarja je ocenjena škoda znašala 250 - 300 milijonov tolarjev, na vsem območju pa preseгла 800 milijonov.

Najbolj je bil prizadet trikotnik med Vrhniko, Logatcem in Žiri.

Železni jambaori so se krivili in padali. (foto:F.B.)

Franc Bogataj

Žagarstvo in mlinarstvo Franc Nagode

Oj ta mlinar, oj ta mlinar,
tamlinar pod klancem ...

Ozka, sicer asfaltirana cesta iz Gorenje vasi vodi do zaselka, ki smo mu še nedolgo tega rekli "Pod Strmico". Res se kar nekaj strmin dviga okoli zaselka in, kar je bilo nekdanje že zlasti pomembno, skozenj teče

neratorjem in tako omogočili razsvetljavo tudi zaselku.

Oblast je po drugi svetovni vojni zavrila zasebnitvo in iniciativo posameznikov. Turbina je bila 1946. leta razbita in odpeljana na odpad. Žaga je bila večkrat zapečatena in le vztrajnosti očeta sedanjega lastnika, ki je moral preživljati številno družino gre šteti, da je od l. 1948 - 53 opravljal samostojno žagarsko obrt na lastni žagi venecianki. Če danes

Ob vodnem kolesu okrog leta 1902.

potok, imenovan Črni potok (ki pri izviru daje tudi vodo Logatcu), ki je omogočal postavitev mlina in žage.

Tradicija mlinarstva sega v rodovini prejšnje stoletje in izhaja po pradedu iz nekdanjega "Grizarjevega malna", kjer se je l. 1868 rodil praded sedanjega lastnika Franca Nagodeta. Na sedanjem mestu je zgradil vodni mlin in žago.

Nasledniki so, vsak po svojih možnostih, vodili mlinarsko žagarsko proizvodnjo. Tako so že v letu 1935 zgradili vodno turbino z ge-

beres odločbo o zavrnitvi vloge za opravljanje žagarske dejavnosti, se lahko samo nasmehneš, ko ob zmogljivi žagi na KL nastajajo žage kot gobe po dežju. Tedaj pa je bila z izpodbijano odločbo zavrnjena pritožiteljeva zahteva za izdajo obrtnega dovoljenja za žago venecianko. Pri tem se organ sklicuje na uredbo o obratovanju žag veneciank in na navodilu k tej uredbi, češ, da "v občini Logatec že obratujejo 3 žage venecianke, ki lahko zadostijo vsem krajevnim potrebam!"

Danes lahko trdimo, da je podjetnost še kako potrebna, saj delovnih mest takorekoč ni na razpolago. Tako je podjetnost priložnost za mlade, ki so dovolj ambiciozni, da uvedejo nove ali čezmerno širijo že utečene dejavnosti. Tudi Nagodetovi so prešli od nekdanjega mletja pšenične in koruzne moke, ješprenja in celo phanija prosa do kaše na moderni tri valjni mlin, ki lahko melje belo in krušno moko (tip 400, 500 in 850).

Mlin je bil sofinanciran z delcem Ljudske obrambe za mletje moke za vojne rezerve in s kreditom, ki pa ga je bilo treba vrniti še pred zagonom v letu 1984.

Največji podvig pa je prav gotovo izgradnja nove žage v l. 1995. Stavbo je projektiral dipl.ing. Janez Jerina, zgradilo pa ga je gradbeno podjetje Primorje Ajdovščina. V lanskem letu je bila žaga opremljena z novim polnojarjenikom in tehnološkim postopkom, ki ga je pripravil dipl.ing. Jože Pogovole.

Žaga in mlin ter sedanji lastnik sta tako lahko smernik mlademu rodu in podjetnikom: vsak je svoje sreče kovač.

B.Č.

O delu glasbene šole Logatec

Na samem začetku šolskega leta smo v Glasbeni šoli ustanovili kar dva orkestra: šolski pihalni orkester in simfonični orkester. V simfonični orkester se bodo lahko vključevali tudi bivši učenci Glasbene šole, prav tako tudi starejši instrumentalisti, predvsem iz vrst godalcev. Prvi javni nastop obeh orkestrów predvidevamo v marcu.

V šoli nadaljujemo s predstavitvijo nekaterih redkejših instrumentov. Predstavitve so namenjene učencem osnovnih šol. Za nami so že predstavitve trombona - instrument je predstavil Matej Krajter, član Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, nizkih trobil, ki so jih predstavili dijaki Srednje glasbene in baletne šole iz Ljubljane pod vodstvom prof. Igorja Krivokapiča, ter kontrabasa, ki ga je predstavil prof. Sašo Borovec, član Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, ki pa je obenem tudi profesor kontrabasa na naši šoli.

Ob pomoči ZKO Logatec, Nakla d.o.o. in Kmetijske zadrage smo 30. novembra organizirali vrhunski koncert dua Matjaž Drevnšek - saksofon in Peter Zoltan - klavir. Koncert je bil prava poslastica za ljubitelje komorne glasbe. Vsi poslušalci smo odšli domov s čudovitimi vtisom in misljo, da se taki vrhunski koncerti organizirajo čim bolj pogosto.

Logaški saksofonisti Suzana Ravnikar, Lev Papis, Luka Loštrek in Anže Albreht so ob 50-letnici UNICEF nastopili 10. decembra v Cankarjevem domu v Ljubljani v izpodbijano odločbo zavrnjena pritožiteljeva zahteva za izdajo obrtnega dovoljenja za žago venecianko. Pri tem se organ sklicuje na uredbo o obratovanju žag veneciank in na navodilu k tej uredbi, češ, da "v občini Logatec že obratujejo 3 žage venecianke, ki lahko zadostijo vsem krajevnim potrebam!"

Danes lahko trdimo, da je podjetnost še kako potrebna, saj delovnih mest takorekoč ni na razpolago. Tako je podjetnost priložnost za mlade, ki so dovolj ambiciozni, da uvedejo nove ali čezmerno širijo že utečene dejavnosti. Tudi Nagodetovi so prešli od nekdanjega mletja pšenične in koruzne moke, ješprenja in celo phanija prosa do kaše na moderni tri valjni mlin, ki lahko melje belo in krušno moko (tip 400, 500 in 850).

Mlin je bil sofinanciran z delcem Ljudske obrambe za mletje moke za vojne rezerve in s kreditom, ki pa ga je bilo treba vrniti še pred zagonom v letu 1984.

Največji podvig pa je prav gotovo izgradnja nove žage v l. 1995. Stavbo je projektiral dipl.ing. Janez Jerina, zgradilo pa ga je gradbeno podjetje Primorje Ajdovščina. V lanskem letu je bila žaga opremljena z novim polnojarjenikom in tehnološkim postopkom, ki ga je pripravil dipl.ing. Jože Pogovole.

Žaga in mlin ter sedanji lastnik sta tako lahko smernik mlademu rodu in podjetnikom: vsak je svoje sreče kovač.

B.Č.

Učitelji in učenci bodo 7. junija 1997 v rimski trdnjavi Lanšev v Hrušici pripravili popoldanski koncert, ki se bo lahko zavlekel tudi v noč. Predstavili se bodo učenci GS, komorne skupine, šolski pihalni orkester, šolski simfonični orkester, v gosteh pa bomo imeli nekaj priznanih skupin in solistov.

Vse zveste poslušalce in tudi tiste, ki še niste zašli v Glasbeno šolo na Notranjski 4, prirčno vabimo na naše koncerte in nastope. Obenem pa vam želimo vesele božične in novoletne praznike.

Matjaž Albreht